

Titulació	Tipus	Curs
2503710 Geografia, Medi Ambient i Planificació Territorial	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Marc Pares Franzi

Correu electrònic: marc.pares@uab.cat

Equip docent

Francisco Manuel Muñoz Ramirez

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Capacitat per llegir textos complexos en anglès.

Objectius

Aquesta assignatura té com a objectiu estudiar els processos de canvi i transformació de naturalesa global que tenen impactes urbans en les ciutats d'arreu del planeta. Més concretament, s'analitzaran els reptes que aquestes transformacions representen pel que fa al futur sostenible de les ciutats del segle XXI i s'aprofundirà en l'estudi de la ciutat contemporània com a centre neuràlgic de les dinàmiques polítiques, econòmiques, socials, ambientals i culturals de la societat actual.

Els objectius específics de l'assignatura son els següents:

- Descriure, explicar i analitzar el procés de globalització a partir de l'estudi de diferents moments històrics concrets, amb especial atenció al context actual.
- Explicar la relació entre els processos de globalització de tot tipus -econòmica; política; ambiental; social i cultural- i l'anàlisi de les dinàmiques de transformació urbana que caracteritzen les ciutats en el moment actual.
- Introduir la perspectiva de les ciutats com a espai de fluxos (de capital, de persones, de cultures, de recursos, etc.) i el paradigma de l'ecologia política com a enfoc analític per entendre les transformacions urbanes del moment actual.

- Analitzar els reptes més rellevants per aconseguir unes ciutats i espais urbans-metropolitans sostenibles, amb especial atenció al canvi climàtic i els principals impactes ambientals en les diferents realitats urbanes.

- Exemplificar, mitjançant l'explicació de casos concrets, els processos globals de transformació urbana arreu del planeta, així com les problemàtiques i reptes socio-ambientals que aquests plantegen en diversos contextos geogràfics del món (tant a Europa i Amèrica del Nord com en altres continents).

Resultats d'aprenentatge

1. CM19 (Competència) Plantejar solucions en un estudi de cas relacionat amb problemes amb la desigualtat, la distribució de la població i l'urbanització.
2. KM25 (Coneixement) Il·lustrar els elements comuns i distintius de les ciutats en diversos àmbits regionals del món.
3. KM27 (Coneixement) Citar les fonts d'informació rellevants per a estudiar les dinàmiques territorials, ambientals i urbanes en un estudi concret.
4. SM21 (Habilitat) Resoldre exercicis pràctics mitjançant l'explotació de dades en temes urbans d'índole social, científica o ètica.
5. SM22 (Habilitat) Analitzar les dinàmiques geogràfiques (sociodemogràfiques, geoeconòmiques i ambientals) en diverses escales territorials.

Continguts

BLOC I. Els processos de globalització en perspectiva

- Definicions clau a l'entorn del fenomen de la 'globalització'
- Globalització i ciutat: perspectiva històrica i evolució dels processos globals (segles XX i XXI)
- Les diferents dimensions de la globalització: econòmica, ambiental, tecnològica, social i cultural
- Processos globals i impactes locals a les ciutats

BLOC II. Els fluxos de la ciutat global

- Fluxos de capital: terciarització urbana, mercats immobiliaris globals i gentrificació
- Fluxos de persones i de cultures: migracions, multiculturalitat i turisme
- Fluxos de recursos naturals: aigua i energia
- Fluxos d'aliments i de mercaderies

BLOC III. Ciutat i sostenibilitat

- Ecologia urbana i Ecologia Política Urbana
- Emergència climàtica i la ciutat global post-oil
- Ciutat i sobirania
- Innovació social urbana per la sostenibilitat

BLOC IV. Les ciutats del món avui

- Les ciutats a Europa i Amèrica del Nord.
- Les ciutats a Amèrica Llatina
- Les ciutats a Àsia
- Les ciutats a Àfrica

Aquesta assignatura s'imparteix en català. El professorat d'alguna de les pràctiques d'aula (PAUL) podrà utilitzar també el castellà.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes de teoria (TE)	32	1,28	CM19, KM25, KM27, SM22, CM19
Pràctiques d'aula (PAUL)	16,5	0,66	CM19, SM21, SM22, CM19
Tipus: Supervisades			
Preparació d'activitats	5	0,2	CM19, KM27, CM19
Realització d'exercicis pràctics	20	0,8	SM21, SM21
Tipus: Autònomes			
Cerca d'informació	18	0,72	CM19, KM25, KM27, SM21, SM22, CM19
Estudi personal	35	1,4	CM19, KM25, KM27, SM21, SM22, CM19
Lectura i visionat d'audiovisuals	20	0,8	CM19, KM25, SM22, CM19
Tests d'auto-aprenentatge	2	0,08	KM25, KM27, SM22, KM25

Les activitats docents de l'assignatura s'estructuraran de la següent manera:

Activitats dirigides

Classes de teoria (TE)

A les sessions presencials de teoria es duran a terme les següents activitats:

- Classes magistrals: exposicions per part del professorat incentivant el debat i la participació de l'alumnat.
- Exercicis dirigits a l'aula: exercicis basats en la participació activa de l'alumnat (habitualment mitjançant treball cooperatiu informal) que no requeriran de treball previ.
- Treball cooperatiu amb preparació. Es realitzaran diferents activitats de treball cooperatiu formal en base al treball previ de l'alumnat (lectures, visionat d'audiovisuals o preparació de l'activitat). Algunes d'aquestes activitats podran requerir presentacions orals per part de l'alumnat.

Pràctiques d'aula (PAUL)

Es realitzaran un total de 5 pràctiques a l'aula. Cadascuna de les pràctiques constarà de dues sessions. Algunes d'aquestes pràctiques requeriran de la cerca de dades i del seu tractament a través de programari estadístic i/o de la producció de mapes.

El professorat responsable de les pràctiques a l'aula informará convenientment de l'activitat a desenvolupar en cadascuna de les pràctiques. Com a resultat d'aquestes activitats l'alumnat haurà de realitzar diferents lliuraments d'exercicis.

Activitats supervisades

L'alumnat durà a terme de forma supervisada les activitats de les sessions de teoria (TE) que requereixin d'una preparació prèvia (lectures, visionat d'audiovisuals o preparació de l'activitat), així com la realització dels exercicis pràctics derivats de les pràctiques d'aula (PAUL).

S'espera que l'alumnat assisteixi a classe i consulti els dubtes participant activament a les sessions tant de teoria com de pràctiques. No obstant, podeu consultar amb el professorat usant el campus virtual, el correu electrònic de l'equip docent o utilitzant l'horari establert de tutories presencials (tant individualment com en grup).

Activitats autònomes

Caldrà un esforç individual per assentar les classes teòriques i els coneixements de la part pràctica. S'espera que l'alumnat treballi tots aquests coneixements a través de l'estudi personal continuat al llarg de l'assignatura, la realització de les lectures obligatòries, la consulta de la bibliografia recomanada, el visionat d'audio-visuals, la cerca d'informació per a la realització de les pràctiques, etc.

D'altra banda, en cadascun dels blocs del temari es penjarà un test d'auto-aprenentatge al Campus Virtual que proveirà de *feed-back* a l'alumnat.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen final	40%	1,5	0,06	KM25, KM27, SM22
Exercicis pràctics	35%	0	0	CM19, KM27, SM21
Participació a les sessions de teoria (TE)	15%	0	0	CM19, KM25, KM27, SM21, SM22
Tests d'auto-aprenentatge	10%	0	0	KM25, KM27, SM22

L'avaluació de l'assignatura es fa en base a:

- Examen final: 40%
- Exercicis pràctics (PAUL): 35%
- Participació a les sessions de teoria (TE): 15%
- Testos d'auto-aprenentatge: 10%

La nota final sortirà de la mitjana ponderada de les quatre activitats. Per superar l'assignatura cal haver aprovat (5) tant l'examen final com la mitjana dels exercicis de les pràctiques d'aula.

Examen final

Al final del curs l'alumnat haurà de realitzar un examen individual per avaluar els coneixements obtinguts en el conjunt de l'assignatura. Tots els continguts de l'assignatura (teoria, pràctiques, activitats, lectures, audio-visuals, etc.) son susceptibles de ser avaluats a l'examen final.

Exercicis pràctics (PAUL)

Es realitzaran un total de 5 exercicis pràctics en grup resultat de les pràctiques a l'aula (PAUL). Cadascun d'aquests exercicis computarà un 20% d'aquesta part de la nota.

Caldrà respectar les dates de lliurament de les feines establertes pel professorat de pràctiques. El lliurament fora de termini dels exercicis de les pràctiques d'aula (PAUL) serà penalitzat amb una reducció del 20% de la nota.

Participació a les sessions de teoria

La nota corresponent a la participació a les sessions de teoria (TE) s'obtindrà a través de diferents lliuraments (individuals o en grup) corresponents a les diverses activitats que el professorat pugui plantejar durant el desenvolupament d'aquestes sessions (debats, resums, treball cooperatiu, exposicions orals...) Algunes d'aquestes activitats poden requerir de preparació prèvia. La participació en aquestes activitats no és obligatòria; tanmateix, en aquelles activitats en què no s'assisteixi la qualificació serà de zero (0), sense possibilitat de fer el lliurament en cap altre moment.

Tests d'auto-aprenentatge

Per últim, en cadascun dels blocs del temari es penjarà un test d'auto-aprenentatge al Campus Virtual amb un termini per a respondre'l. El test proveirà de *feed-back* a l'estudiant. En aquest sentit, es tindrà en compte el fet de realitzar-lo (no la puntuació obtinguda en el mateix). La realització de cadascun dels 4 tests computarà un 25% d'aquesta part de la nota.

Revisió de qualificacions

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professorat informará l'alumnat (a través del Campus Virtual) del procediment i data de revisió de les qualificacions.

Recuperació

Es poden recuperar l'examen els exercicis pràctics a l'aula (PAUL), sempre que s'hagi obtingut una qualificació inferior a 5. Els lliuraments de les activitats de les sessions de teoria (TE) i els tests d'auto-aprenentatge no són recuperables. La nota màxima de les activitats recuperades és de 5.

No avaluable

Es considera "no avaluable" qui no ha realitzat i lliurat l'examen i/o qui no ha lliurat almenys 2 de les 5 pràctiques d'aula (PAUL).

Les activitats no lliurades tindran una qualificació de zero (0).

Plagi

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Avaluació única

El procediment d'avaluació única consistirà en:

- Examen final: 40%
- Pràctiques d'aula (lliurament de les 5 pràctiques el dia de l'avaluació): 35%
- Assaig (el professorat informarà convenientment de la temàtica i les característiques de l'assaig que s'haurà de lliurar el dia de l'avaluació): 30%

Bibliografia

George, Rose (2014). *90% de todo. La industria invisible que te viste, te llena el depósito de gasolina y pone comida en tu plato*. Capitan Swing Ed.

Graham, Stephen (2003) *The Cybercities Reader*. Routledge, London.

Heynen, Nick; Kaika, Maria; Swyngedouw, Erik (2006). *In the Nature of Cities. Urban Political Ecology and the politics of urban metabolism*. Routledge, London.

Honey, Marta; Frenkiel, Kelsey (2021). *Overtourism: lessons for a better future*. Island Press.

Kaika, Maria (2005). *City of flows. Modernity, Nature and the City*. Routledge, London.

Muñoz, Francesc (2008). *Urbanización: paisajes comunes, lugares globales*. Gustau Gili, Barcelona.

Nel-lo, Oriol; Mele, Renata (eds. 2016). *Cities in the 21st Century*. Routledge: London.

Parés, Marc; Ospina, Sonia; Subirtas, Joan (2017). *Social Innovation and Democratic Leadership. Communities and social change from below*. Edward Elgar Publishing, Cheltenham.

Robbins, Paul (2007). *Lawn people: how grasses, weeds and chemicals make us who we are*. Temple University Press, Philadelphia.

Sassen, Saskia (2007). *Los espectros de la globalización*. Fondo de Cultura Económica. Buenos Aires.

Sassen, Saskia (2011). *Ciudad y globalización*. Textos urbanos. Vol. VII. El Quinde. Quito.

Sassen, Saskia (2015) *Expulsiones. Brutalidad y complejidad en la economía global*. Katz Editores, Buenos Aires.

Sequera Fernández, Jorge (2020) *Gentrificación: capitalismo 'cool', turismo y control del espacio urbano*. Catarata.

Stiglitz, Joseph (2002). *El malestar de la globalización*. Taurus.

Vollmer, Lisa (2019). *Estrategias contra la gentrificación. Por una ciudad desde abajo*. Katakraç.

World Cities Report (2016). *Urbanization and Development. Emerging Futures*. UNHABITAT.

World Cities Report (2020). *The Value of Sustainable Urbanization*. UNHABITAT.

Programari

Paquet office.

Programari d'estadística bàsica.

Programari SIG disponible a la UAB.

Llista d'idiomes

La informació sobre els idiomes d'impartició de la docència es pot consultar a la part de CONTINGUTS de la guia.

PROVISIONAL